

Dopravní nehody stály českou ekonomiku 52,7 mld. Kč

Publikováno: 8. 3. 2013

Výpočet ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok 2011 byl prováděn dle **aktualizované** Metodiky výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti zpracované Centrem dopravního výzkumu, v.v.i. (2012).

Metodika výpočtu byla aktualizována s cílem zpřesnění jednotlivých nákladových položek, které do výpočtu vstupují, ale i s ohledem na navázání užší spolupráce s Českou asociací pojišťoven, Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru, nemocničními zařízeními a oddělením BESIP Ministerstva dopravy ČR.

Rozčlenění nákladů dle Metodiky je uvedeno na Obrázku 1.

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

Výpočet dle výše uvedené metodiky je založen na formě propočtového ocenění ekonomických následků dopravní nehodovosti, na tzv. metodě „celkového výstupu“ (metody lidského kapitálu). Identifikovány a kvantifikovány jsou přímé a nepřímé náklady vzniklé v důsledku dopravních nehod.

Výpočet nezahrnuje další mimoekonomické ztráty, mezi které patří např. psychická újma spojená se ztrátou člena rodiny, bolestné, ale i dopad na životní prostředí. Tyto položky je možné ocenit prostřednictvím kontingenčních oceňovacích metod, např. metody WTP (metody ochoty platit).

V roce 2011 bylo evidováno policií ČR 75 137 dopravních nehod s těmito následky:

- Usmrceno 707 osob (do 24 h), od 24h do 30 dnů po nehodě 66 osob, tj. celkem 773 osob.
- Těžce zraněno bylo 3 026 osob.
- Lehce zraněno 22 519 osob.
- Počet nehod s hmotnou škodou 54 651

Výpočet jednotkových nákladů byl proveden na základě výše uvedené metodiky. Jednotkové náklady dle závažnosti dopravních nehod za rok 2011 byly následující:

- 1 usmrcená osoba **18 572 290,- Kč**,
- 1 těžce zraněná osoba **4 783 202,- Kč**,
- 1 lehce zraněná osoba **508 782,- Kč**,
- 1 nehoda pouze s hmotnou škodou **226 676,- Kč**

Oproti roku 2010 došlo k poklesu nákladů na sociální výdaje, což je dáno rozpočtovými opatřeními, například v oblasti nemocenského pojištění, ale i zpřísněním podmínek nároků na vyplácené pozůstalostní důchody, vč. poklesu nákladů na lehce zraněnou osobu (z důvodu zkrácení doby léčení).

Celkové ztráty z dopravní nehodovosti jsou pak dány násobkem jednotkových nákladů a počtu dopravních nehod dle dané závažnosti. Jejich výše je uvedena v Tabulce 1.

Tabulka 1 Celkové ekonomické ztráty z dopravní nehodovosti na rok 2011 v Kč

	Počet osob (nehod)	Ztráta Kč/osobu	Celkové ztráty
Výše ztrát na lidských životech (zemřelí do 30 dnů po DN)	773	18 572 290	14 356 380 170
Výše ztrát v důsledku těžkých zranění	3 026	4 783 202	14 473 969 252
Výše ztrát v důsledku lehkých zranění	22 519	508 782	11 457 261 858
Výše ztrát z nehod jen s hmotnou škodou	54 651	226 676	12 388 070 076
Celkové ztráty za rok 2011 v Kč			52 675 681 356

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

Celkové ztráty z dopravní nehodovosti za rok 2011 činily 52,7 mld. Kč, což je v porovnání s HDP ČR cca **1,4 % vytvořeného hrubého domácího produktu v ČR** za rok 2011.

Vývoj ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích v delším časovém období je znázorněn na Obrázku 2.

Obrázek 2: Vývoj celkových ztrát z dopravní nehodovosti (mld. Kč)

Zdroj: Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

V roce 2011 došlo ke snížení celkových nákladů u nehod pouze s hmotnou škodou, důvodem je pokles registrovaných nehod Policií ČR. Uváděné ztráty nezachycují tzv. neregistrované nehody, tedy nehody, které skutečně nastaly, ale nebyly hlášeny Policií ČR. Tento pokles byl zaznamenán v roce 2010, kde se projevil zvýšení hranice ohlašovací povinnosti v předchozím roce.

Výše celkových ztrát z dopravní nehodovosti poskytuje přehled o tom, kolik dopravní nehody stojí občany a stát, dále tvoří důležité vstupní údaje do dopravně-inženýrských analýz, jejichž cílem je vyhodnotit efektivnost daného dopravně – bezpečnostního opatření.

Realizací efektivních opatření dojde nejen k úspoře finančních prostředků, ale také ke zvýšení bezpečnosti, snížení počtu a závažnosti dopravních nehod a naplnění cíle Národní strategie bezpečnosti silničního provozu.